

בשדה המוקשים: זחלם של צה"ל נעזב בשטח לאחר שהחבלנים פוצצו את מנועו

מוגבלת שנקבעה לה על-ידי המטה: לחסל מוצב שממנו ירו הסורים על סירות הדיג ועל סירות-המשטרה הישראליות. היא גם סיפקה חימר לפיקוד העליון של צה"ל, שיאפשר לו להסיק כמה מסקנות מעשיות.

● ראשית, נבדקה באופן ממשי יכולת הפיקוד והלחימה של יחידה לוחמת של צה"ל, זו הפעם הראשונה מזה כשנתיים. הפעולה הממשית האחרונה היתה בחירבת תחאפיק, אף היא נגד הצבא הסורי, בעת שירותו של רביאלוף חיים לסקוב כרמטכ"ל.

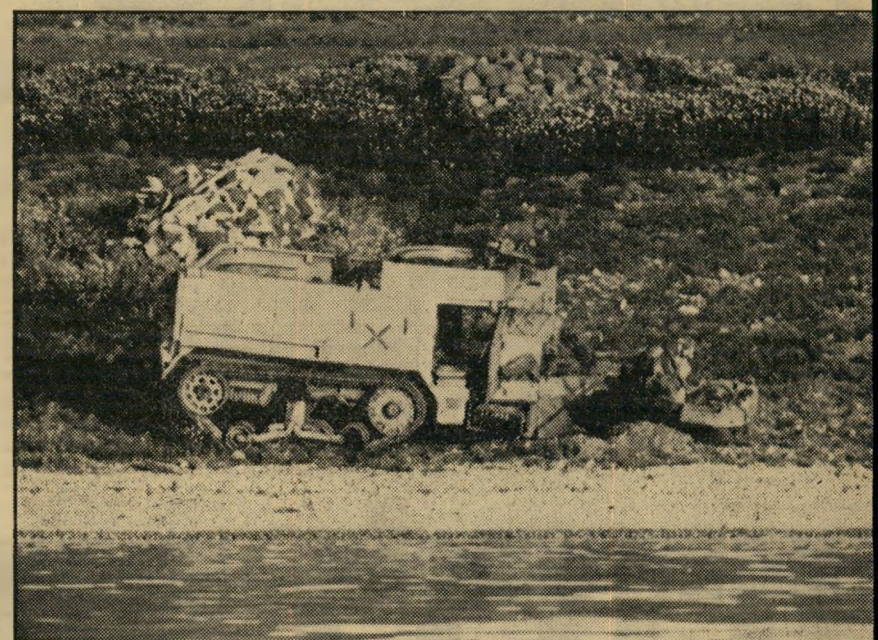
● נבדקה גם יכולת הלחימה של היחידה הסורי, מידת שליטתו בנשק הסובייטי ובשיטת-הלחימה הסובייטית. הפעולה הוכיחה כי רמה זו גבוהה משהניחו תחילה.

● חיילי צה"ל, שאומנו בשנתיים האחרונות ללחום נגד חיילים ערביים, המצויים דים בנשק סובייטי והמאומנים על-פי הדוקטרינה הסובייטית, הוכיחו באופן מעשי את יכולתם בתנאים אלה.

● הוכח כי מבצעי הפעולה, הנמנים על יחידת חי"ר רגילה של צה"ל, אינם שונים ב-1962 מאחיהם הבכורים של 1956 או ב-1948. בכשרם האישי, בנכונותם ובמוראל הגבוה שלהם, היו שווים בהחלט ללוחמי חולייקאת והמיטלה.

רה שניתלו במיצנחים מעל השטח והפיצו אור של צהרי יום. סיפר כתבו הצבאי של הארץ, שסופח לפעולה על-ידי הצבא כי נציג העתונות: "בשעה שרצתי בחצר המשק נפלו לי המשקפיים. כעבור כמה רגעים ירו הסורים פגזתאורה. האור היה כמו ברחוב אלנבי. ניגשתי והרמתי אותם." לאור פגזים אלה לא היה לסורים כל קור שי לכוון את אש תותחיהם, שכבר קודם לכן טווחו באופן כללי על המשק. כשהחלה הנסיגה מן המוצב הכבוש, יכלו הסורים לעזוב קוב מהרכסים אחר כל תנועה של הכוח הישראלי — ופגזיהם נלו אל חיילי צה"ל כל הדרך, עד לתוך חצר הקיבוץ.

תותחי צה"ל נכנסו אף הם לפעולה, ניסו להשתיק את אש האויב. אך הפגזות הסורים הלכה והתגברה, עד אחרי עלות השחר, ולא נראה כל סימן כאילו הם מתכוונים להפסיקה. עד אשר הוכנסו לפעולה מטוסי-סילון של חיל-האוויר הישראלי. הם טסו בגובה נמוך מעל לרמה הסורית, הטילו פצצות ונפלים על ריכוזי התותחים בפיק ובחמה שבעורף המייד, ועל חירבת תארב, הרוכבת על עין-גב. היתה זו אוהרה חד-משמעית, שאם לא תיפסק האש הסורית, עלולה הפעולה להתלקח לממדים של מלחמה ממש. בואת לא היה הפיקוד הסורי מעוניין, כנראה. שכן ההפגזה הופסקה.

יכתב צבאי אחר שהגיע לעין-גב היה איש מעריב, אורי זן. אך מאחר שהגיע ללא רשות, הורה הפיקוד לעצרו. הוא נכלא על-ידי אנשי המקום בבונקר, הצליח להשתחרר, נכלא שוב, ושוב השתחרר.

המסקנות
מה השיגה פעולת התגמול? מבחינה צבאית טהורה השיגה את המטרה ה-

על החוף
זהו הזחלם המצולם בתמונה למעלה. כאשר הסתבר לחיילי צה"ל כי לא יוכלו להחזירו איתם כשלל לבסיס, חיבלו בו קשות, פוצצו את מנועו והשאירוהו דומם על חוף הכינרת. הסורים טענו, לעומת זאת, כי היו אלה הם שהוציאוהו מכלל פעולה, תוך כדי היפת ההתקפה הישראלית על המצב שלהם.

שדה-מוקשים. לפי הסימנים היו אלה מוקשים שהונחו שם לא מזמן — כנראה כי חלק מן ההכנות הסוריות לקראת התקפה ישראלית אפשרית. אכזריות גבוהה נמנעו רק הודות לעובדה שהשדה מוקש רק בי מוקשים נגד רכב ולא נגד בני-אדם.

מיד נעשו נסיונות לחלץ את הרכב ש-נפגע. הוזעק טרקטור של עין-גב, אך גם הוא עלה על מוקש והוצא מכלל פעולה. כלי הרכב הופעלו, והצליחו לגרום שני זחלים חזרה לעין-גב. אולם כאשר הגיע הזמן לפנות את כל השטח ולסיים את הפעולה, נשאר עדיין ארבעה זחלים ו-1 הטרקטור תקועים בשדה המוקשים. ניתנה פקודה לחבלנים לפוצצם.

לבסוף, בגמר ההתקפלות, אחרי שאספו את הנשק הסובייטי בו היו מצוידים חיילי נוקייב, ואחרי שאחרון הפצועים נאסף בעמל רב ונשלח לטיפול בבית-חולים, קיבלו אנשי הפשיטה הוראה לחזור לבסיס. מעל רכס הרי הגולן האדימו השמים בשחר המתקרב.

המטוסים מתערכים
שמים האדימו גם מסיבה אחרת: מאש התותחים הבלתי-פוסקת. דקות ספורות אחרי שעה אחת, עם תום כיבוש נוקייב, פתחה הארטילריה הסורית בהפגזה שיטתית. הופנו אמנם פגזים לקיבוץ האון ולשכונת פוריה, מעברה השני של הכינרת. אך המטרה העיקרית היתה משק עין-גב. במשך 35 הדקות בהן הגיעה הרעשה לשיאה, הונחתו הפגזים והפעצות בקצב של 12 לדקה. נפגעו בתי מגורים, בית-הספר, רשת החשמל, המזנון החדש של המשק, הרפת והמוסך. אך התושבים, שירדו למיקלטים בתחילת הלילה, לא נפגעו. אלה מבני-הנוער במקום, שבמשך כל זמן הפעולה הסתובבו בחוף, מצאו מחסה בטוח כאשר החלה ההפגזה הכבדה. מיו כמה מטחים, ירו הסורים פגזי-אוי

כפר נוקייב
במרחק כשלושה קילומטרים מקיבוץ עין גב. לפני מלחמת תשי"ח ישבו הנמצא בשלטון הסורים. המוצב הסורי מתנשא מיד מאחורי הכפר, תושבי נוקייב קרוב יותר לעין-גב, אך בעקבות חקרבות נטשו את כפרם הישן, בנו את הכפר החדש הנוכחי. הכפר עומד מדרום לגבול הבינלאומי הישן, בתוך שטח השייך רשמית לישראל, אך הנמצא בשלטון הסורים. המוצב הסורי מתנשא מיד מאחורי הכפר.